

Szekeres-Varsa Vera Férjével, Román Andrással



A kép 2001-ben készült Velencében, a Europa Nostra-díj átadásán. Akkor kapott Mád Europa Nostra-díjat a zsinagóga helyreállításáért, és Román Andrásnak ebben nagy szerepe volt.

Román Andrással csak később házasodtunk össze, mert ragaszkodtam ahhoz, hogy Zsófi, az unokám legyen a házassági tanúm, de 1979-ben sajátos módon összeköltöztünk. Ez úgy történt, hogy a phónix-házbeli lakásomat átadtam a volt feleségének, aki még ott lakott, ezt a lakást pedig kettéválasztottuk. Amikor ide költöztem, negyvenhat éves voltam, és független akartam lenni. Ráadásul Andrásnak volt egy nagylánya, aki addigra már férjhez menendő volt, és én ugyan jóban voltam vele, de jobb a békesség. András, a mamája és a lánya laktak három szobában, és két szoba volt az enyém. Volt két konyha, két fürdőszoba. A két lakást összekötő ajtót nem befalaztuk, hanem egy könyvespolccal töltöttük ki. Aztán 1984-ben a lánya férjhez ment, elmentek nászútra, és nem jöttek vissza. Amerikába mentek. Nemsokára meghalt a mamája. A rendszerváltás után, amikor meg lehetett venni a lakásokat, mondta András, hogy most már házasodjunk össze. Zsófi is nagykorú lett, úgyhogy nem volt akadály. 2005-ben András meghalt.

Román Andrásról el kell mondani, hogy kitűnő szakember és kitűnő ember volt. Az ICOMOS-nak, az UNESCO műemléki szervezetének hat cikluson, tizennyolc éven át volt vezetőségi tagja, két cikluson keresztül, hat évig alelnöke. Az ICOMOS magyar szervezetének is volt elnöke. Sokfelé hívták előadásokra, itthon is nagyon sokat dolgozott. Hollókő megmentése az ő munkája, és Erdélyben két falu is (Torockó, Énlaka), és a mádi zsinagóga. Mád 2001-ben "Europa Nostra"-díjat kapott a zsinagóga helyreállításáért, és Román Andrásnak ebben nagy szerepe volt. Úgyhogy ő például Hollókő díszpolgára, Torockó díszpolgára, Mád díszpolgára. Három könyvet írt a műemlékvédelemről és rengeteg cikket. A nyári egyetemet, ahol újra találkoztunk, tavaly [2006] óta úgy hívják, hogy Román András Műemlékvédelmi Nyári Egyetem.